

Soạn bài Viết bài làm văn số 2: Nghị luận xã hội - Ngữ văn lớp 12

I. Hướng dẫn chung

1. Tìm hiểu trước những hiện tượng đời sống thường gặp hiện nay, nhất là về học sinh, thanh niên, giới trẻ nhằm nắm bắt dư luận và giải thích, phân tích, đánh giá được các hiện tượng xã hội đó, phục vụ cho bài viết.
2. Xem lại và củng cố kiến thức làm văn nghị luận.

II. Gợi ý một số đề bài và cách làm

Đề bài số 1. Tuổi trẻ học đường suy nghĩ và hành động góp phần giảm thiểu tai nạn giao thông.

Dàn ý tham khảo:

a. Mở bài

- Tai nạn giao thông đang là một hiện tượng gây nhức nhối trong xã hội nhiều nước trên thế giới, nhất là các nước đang phát triển.
- Nêu vấn đề: Tuổi trẻ học đường cần có suy nghĩ và hành động để giảm thiểu tai nạn giao thông.

b. Thân bài

* Nguyên nhân dẫn đến tai nạn giao thông:

- Khách quan: Cơ sở vật chất, hạ tầng còn yếu kém; phương tiện tham gia giao thông tăng nhanh; do thiên tai gây nên...

- Chủ quan:

+ Ý thức tham gia giao thông ở một số bộ phận người dân còn hạn chế, đặc biệt là giới trẻ, trong đó không ít đối tượng là học sinh.

+ Xử lý chưa nghiêm minh, chưa thỏa đáng. Ngoài ra còn xảy ra hiện tượng tiêu cực trong xử lý.

* Hậu quả: gây tử vong, tàn phế, chấn thương sọ não...

+ Theo số liệu thống kê của WHO (Tổ chức y tế thế giới): Trung bình mỗi năm, thế giới có trên 10 triệu người chết vì tai nạn giao thông. Năm 2006, riêng Trung Quốc có tới 89.455 người chết vì các vụ tai nạn giao thông. Ở Việt Nam con số này là 12,300. Năm

Soạn bài Viết bài làm văn số 2: Nghị luận xã hội - Ngữ văn lớp 12

2007, WHO đặt Việt Nam vào Quốc gia có tỉ lệ các vụ tử vong vì tai nạn giao thông cao nhất thế giới với 33 trường hợp tử vong mỗi ngày.

- + Tai nạn giao thông đang là một quốc nạn, tác động xấu tới nhiều mặt trong cuộc sống:
- + Tai nạn giao thông ảnh hưởng lâu dài đến đời sống tâm lý.
- + Tai nạn giao thông gây rối loạn an ninh trật tự.
- + Tai nạn giao thông gây thiệt hại khổng lồ về kinh tế.
- + Tai nạn giao thông làm tiêu tốn thời gian lao động, nhân lực lao động.

=> Do đó, giảm thiểu tai nạn giao thông là là yêu cầu bức thiết, có ý nghĩa lớn đối với toàn xã hội.

* Thanh niên, học sinh cần có hành động góp phần giảm thiểu tai nạn giao thông

- Tuyên truyền cho mọi người biết tác hại và hậu quả nghiêm trọng của tai nạn giao thông.
- Tự giác nghiêm chỉnh chấp hành luật lệ an toàn giao thông khi tham gia giao thông.
- Tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về Luật giao thông. Cùng giương cao khẩu hiệu "*Nói không với phóng nhanh vượt ẩu*", "*An toàn là bạn, tai nạn là thù*"...
- Thành lập các đội thanh niên tình nguyện xuống đường làm nhiệm vụ.
- Phát hiện và báo cáo kịp thời với các cơ quan đoàn thể nơi gần nhất những trường hợp vi phạm an toàn giao thông.

c. Kết bài

Khẳng định ý nghĩa và tầm quan trọng của vấn đề giảm thiểu tai nạn giao thông và vai trò của tuổi trẻ học đường trong việc góp phần giảm thiểu tai nạn giao thông.

Đề bài số 2. Hiện nay ở nước ta có nhiều cá nhân, gia đình, tổ chức thu nhận trẻ em cơ nhỡ, lang thang kiếm sống trong các thành phố, thị trấn về những mái ấm tình thương để nuôi dạy, giúp các em học tập, rèn luyện, vươn lên sống lành mạnh, tốt đẹp.

Anh, chị hãy bày tỏ thái độ của mình trước hiện tượng đó.

Dàn ý tham khảo:

Soạn bài Viết bài làm văn số 2: Nghị luận xã hội - Ngữ văn lớp 12

a. Mở bài.

Chăm sóc và bảo vệ trẻ em lang thang cơ nhỡ là trách nhiệm của toàn xã hội.

b. Thân bài

* *Thực trạng trẻ em lang thang cơ nhỡ:*

- Theo số liệu của Ủy ban Dân số Gia đình và Trẻ em, năm 2003 cả nước có trên 21.000 trẻ em lang thang cơ nhỡ, đông nhất là ở thành phố Hồ Chí Minh với 8.500 em. Năm 2008, mặc dù đã được các cá nhân, tổ chức thu nhận về những mái ấm tình thương để nuôi dạy nhưng hiện vẫn còn trên 10.000 trẻ em không nơi nương tựa. Con số này không ngừng gia tăng.
- Trẻ em đường phố đối diện với nguy cơ thất học cao và dễ rơi vào tệ nạn xã hội.
- Trẻ em đường phố có nguy cơ phạm tội ngày càng cao; nạn xin ăn tràn lan ảnh hưởng tới văn minh đô thị.
- Trẻ em đang bị bóc lột sức lao động và nguy cơ bị xâm hại tình dục rất cao.

* *Nguyên nhân:*

- Do đói nghèo: Trẻ em đường phố thường xuất thân từ các gia đình nông dân nghèo hoặc gia đình mà bố mẹ không có việc làm, khó khăn về kinh tế và đông con.
- Do tổn thương tình cảm như: bị gia đình ruồng bỏ, từ chối hoặc đánh đập.
- Còn lại là do mồ côi hoặc các trường hợp bố mẹ li hôn.

* *Những mái ấm tình thương:*

- Hiện nay, ở nước ta, những mái ấm tình thương đang xuất hiện ngày càng nhiều, nhiều cá nhân, gia đình, tổ chức thu nhận trẻ em cơ nhỡ, lang thang kiếm sống trong các thành phố, thị trấn về những mái ấm tình thương để nuôi dạy, giúp các em học tập, rèn luyện, vươn lên sống lành mạnh, tốt đẹp.
- Ý nghĩa: Chăm sóc và bảo vệ trẻ em lang thang cơ nhỡ là trách nhiệm không chỉ của cá nhân mà còn là của toàn xã hội. Điều này không chỉ có ý nghĩa xã hội, ý nghĩa kinh tế mà quan trọng hơn là giúp cho các em hướng thiện, đưa các em đi đúng với quỹ đạo phát triển tích cực của xã hội. Đây là tình cảm tương thân tương ái, lá lành đùm lá rách... biểu hiện của truyền thống nhân đạo ngàn đời nay của dân tộc Việt Nam.

* *Các tổ chức cá nhân tiêu biểu:*

Soạn bài Viết bài làm văn số 2: Nghị luận xã hội - Ngữ văn lớp 12

- Tổ chức: Làng trẻ em SOS; Làng trẻ em Hòa Bình (Từ Dũ); Cô nhi viện Thánh An (Giáo phận Bùi Chu, Xuân Trường, Nam Định); Chùa Kì Quang II (Gò Vấp); Chùa Bồ Đề (Huế)...

- Cá nhân: Mẹ Phạm Ngọc Oanh (Hà Nội) với 800 đứa con tình thương; Anh Phạm Việt Tuấn với mái ấm KOTO (Hà Nội); Thầy Koyama với mái ấm tình thương 37, Nguyễn Trãi, Huế....

* Thái độ trước hiện tượng đó:

- Có cái nhìn đúng đắn về hiện tượng trẻ em lang thang, cơ nhỡ, từ đó nâng cao tình cảm và trách nhiệm đối với hiện tượng ấy. Lên án và kịp thời phát hiện, tố cáo những kẻ bóc lột sức lao động và xâm hại trẻ em.

- Khuyến khích, biểu dương các tổ chức cá nhân tiêu biểu đồng thời lên án, ngăn chặn, xử lý kịp thời những kẻ núp bóng từ thiện để làm việc xấu.

- Nhân rộng: Dùng biện pháp tuyên truyền, kêu gọi các cá nhân, tổ chức, lập đội thanh niên tình nguyện.

c. Kết bài:

- Khẳng định giá trị, ý nghĩa của phong trào.

- Liên hệ bản thân.

Đề bài số 3: Nói không với tiêu cực trong thi cử và bệnh thành tích trong giáo dục.

Dàn ý tham khảo:

a. Mở bài:

- Tình trạng học tập chạy theo thành tích không chú ý đến thực chất là một vấn nạn trong nhà trường và trong xã hội.

- Cuộc vận động nói không với tiêu cực trong thi cử và bệnh thành tích trong giáo dục đã góp phần điều chỉnh lại mục đích dạy và học trong nhà trường.

- Mỗi học sinh phải có trách nhiệm loại trừ những hiện tượng tiêu cực bằng hành động cụ thể.

b. Thân bài

Giải thích:

Soạn bài Viết bài làm văn số 2: Nghị luận xã hội - Ngữ văn lớp 12

- Nội dung: hướng tới hoạt động dạy và học thuộc các cấp trong nhà trường, định hướng mục đích giảng dạy.
- Mục đích: Dạy để học sinh hiểu biết tri thức thực sự toàn diện không chạy đua theo thành tích, đảm bảo chất lượng dạy, đảm bảo công bằng minh bạch trong đánh giá thi, đánh giá thực chất học sinh. Với hoạt động học tập của học sinh là để củng cố, điều chỉnh lại mục đích học, cách học đã và đang có, tránh học lệch, học tủ, học để đối phó với kì thi, quay cóp trong kiểm tra, thi cử
- Ý nghĩa của cuộc vận động: Nâng cao chất lượng dạy và học, đảm bảo cho giáo dục nước nhà lành mạnh, tiến bộ, khắc phục tình trạng lạc hậu, để hội nhập với giáo dục các nước trong khu vực và trên thế giới.

Thực trạng:

- Một số học sinh lười học, ham chơi nhưng lại muốn được điểm cao nên xoay xở quay cóp.
- Một số số nhà trường do chạy theo thành tích cho điểm dễ, để cho học sinh quay cóp khi thi.

Biện pháp:

- Quán triệt vấn đề thật chặt chẽ từ trên xuống.
- Cán bộ lãnh đạo là người tiên phong, kiên quyết thực hiện.
- Tuyên truyền sâu rộng cho phong trào.
- Lên án mạnh mẽ các biểu hiện của tiêu cực trong thi cử và bệnh thành tích trong nhà trường.
- Mỗi giáo viên, học sinh cần thấy được tính cấp thiết của vấn đề và thực hiện nghiêm túc.

c. Kết bài:

* *Liên hệ bản thân:* Nâng cao chất lượng học tập không chỉ là trách nhiệm của nhà trường mà trước hết là trách nhiệm của mỗi cá nhân, mỗi học sinh cần có sự cố gắng, nghiêm khắc với bản thân.

* *Khẳng định giá trị, ý nghĩa của phong trào:*

Soạn bài Viết bài làm văn số 2: Nghị luận xã hội - Ngữ văn lớp 12

- Ý nghĩa to lớn, thiết thực của cuộc vận động: có tác dụng điều chỉnh mục đích giảng dạy, học tập.
- Chỉ có kiến thức, hiểu biết thực sự - kết quả quá trình học tập, rèn luyện nghiêm túc mới đem lại cho mỗi người giá trị chân thực, đóng góp tích cực cho cuộc vận động và đem lại hiệu quả cho chính mình.